

EXPUNERE DE MOTIVE

la Propunerea legislativă pentru modificarea art. 216 alin. (2) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor

Prezenta propunere legislativă are ca obiect modificarea art. 216 alin. (2) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, în sensul extinderii de la 3 ani la 6 ani a perioadei în care foștii judecători și procurori eliberați din funcție prin pensionare pot fi reîncadrați, fără concurs, în funcția de judecător sau procuror, precum și al ajustării reducerii aplicabile cuantumului pensiei de serviciu pe perioada reîncadrării, de la 85% la 75%. Intervenția legislativă vizează exclusiv aceste două elemente ale reglementării actuale, fără a modifica celelalte condiții legale privind reîncadrarea, competența de numire, gradul profesional avut la data pensionării sau regulile generale privind cariera judecătorilor și procurorilor.

Reglementarea în vigoare permite reîncadrarea foștilor judecători și procurori pensionați numai la instanțele sau, după caz, la parchetele de pe lângă acestea care nu pot funcționa normal din cauza numărului mare al posturilor vacante ori din alte cauze obiective, cu respectarea gradului profesional avut la data pensionării. Totodată, pe perioada reîncadrării, cuantumul pensiei de serviciu se reduce cu 85%, iar reîncadrarea se face cu respectarea competenței prevăzute de lege pentru numirea în funcțiile respective.

Soluția legislativă existentă răspunde unei nevoi reale a sistemului judiciar, aceea de a permite folosirea experienței profesionale a unor foști judecători și procurori în situațiile în care activitatea instanțelor sau parchetelor este afectată de deficitul de personal ori de alte cauze obiective. Cu toate acestea, termenul actual de 3 ani anterior reîncadrării limitează posibilitatea aplicării acestei soluții în situații în care foști magistrați, eliberați din funcție prin pensionare cu mai mult de 3 ani în urmă, pot deține în continuare experiența, pregătirea și capacitatea profesională necesare pentru exercitarea funcției, în condițiile legii. Totodată, nivelul actual al reducerii pensiei de serviciu, de 85%, poate diminua caracterul efectiv al mecanismului de reîncadrare, în special în contextul necesității de a asigura un echilibru rezonabil între limitarea

cumulului pensiei de serviciu cu veniturile aferente funcției exercitate și valorificarea experienței profesionale a magistraților pensionați.

Necesitatea intervenției legislative rezultă din importanța asigurării continuității actului de justiție și a funcționării normale a instanțelor și parchetelor. Existența posturilor vacante și volumul ridicat de activitate pot afecta durata de soluționare a cauzelor, încărcătura de muncă a magistraților aflați în activitate și accesul efectiv al cetățenilor la justiție într-un termen rezonabil. În acest context, extinderea termenului de la 3 ani la 6 ani și ajustarea reducerii aplicabile pensiei de serviciu de la 85% la 75% reprezintă măsuri punctuale, proporționale și adecvate, care permit valorificarea unei resurse profesionale deja formate, fără modificarea condițiilor generale de acces în magistratură și fără instituirea unui cumul integral al pensiei de serviciu cu veniturile aferente funcției exercitate.

Propunerea legislativă nu instituie un drept automat de revenire în funcție pentru foștii judecători sau procurori pensionați și nu elimină condițiile prevăzute de lege. Reîncadrarea rămâne posibilă numai în situațiile în care instanțele sau parchetele nu pot funcționa normal din cauza numărului mare al posturilor vacante ori din alte cauze obiective. De asemenea, reîncadrarea se realizează numai la instanțele sau parchetele în cadrul cărora persoana are dreptul să funcționeze potrivit gradului profesional avut la data pensionării și cu respectarea competenței prevăzute de lege pentru numirea în funcție. Ajustarea reducerii pensiei de serviciu de la 85% la 75% nu schimbă aceste condiții și nu transformă reîncadrarea într-un drept necondiționat, ci privește exclusiv nivelul reducerii aplicabile pe perioada exercitării funcției.

Prin prezenta propunere legislativă se ajustează quantumul reducerii pensiei de serviciu aplicabile pe perioada reîncadrării, de la 85% la 75%, fără a se institui un cumul integral între pensia de serviciu și veniturile aferente funcției exercitate. Reducerea pensiei de serviciu rămâne una substanțială, ceea ce confirmă caracterul limitat și funcțional al măsurii propuse.

Această ajustare urmărește realizarea unui echilibru între necesitatea utilizării responsabile a resurselor bugetare și necesitatea ca mecanismul reîncadrării să fie efectiv aplicabil în situațiile în care instanțele și parchetele se confruntă cu deficit de personal ori cu alte cauze obiective care afectează funcționarea normală a acestora. Propunerea nu modifică regulile generale privind cariera judecătorilor și procurorilor și nu afectează condițiile legale de reîncadrare.

Eventualul impact bugetar al măsurii este limitat de caracterul condiționat al reîncadrării, aceasta fiind posibilă numai în situațiile prevăzute de lege, la instanțe sau parchete care nu pot

funcționa normal din cauza numărului mare al posturilor vacante ori din alte cauze obiective, precum și de menținerea unei reduceri substanțiale, de 75%, a cuantumului pensiei de serviciu pe perioada exercitării funcției.

Soluția legislativă propusă este corelată cu dispozițiile art. 216 alin. (1), (3) și (4) din Legea nr. 303/2022, întrucât nu modifică vârsta maximă până la care personalul prevăzut de lege poate fi menținut în funcție, nu afectează competența legală de numire și nu schimbă regimul recalculării pensiei de serviciu la eliberarea din funcție. Intervenția normativă vizează exclusiv două elemente ale art. 216 alin. (2): extinderea termenului în care poate fi realizată reîncadrarea, de la 3 ani la 6 ani, și ajustarea reducerii aplicabile cuantumului pensiei de serviciu pe perioada reîncadrării, de la 85% la 75%.

De asemenea, propunerea nu aduce atingere independenței justiției, statutului constituțional al judecătorilor și procurorilor și competențelor Consiliului Superior al Magistraturii. Dimpotrivă, prin menținerea condițiilor de reîncadrare prevăzute de lege, prin extinderea termenului de eligibilitate și prin ajustarea nivelului reducerii aplicabile pensiei de serviciu pe perioada reîncadrării, inițiativa urmărește sprijinirea funcționării autorității judecătorești în situații obiective de deficit de personal, fără a institui un drept automat de revenire în funcție și fără a permite cumulul integral al pensiei de serviciu cu veniturile aferente funcției exercitate.

Prezenta propunere legislativă are caracter organic, întrucât intervine asupra statutului judecătorilor și procurorilor. În aplicarea dispozițiilor constituționale și regulamentare privind procedura legislativă, urmează a fi solicitate avizele autorităților și instituțiilor competente, inclusiv avizul Consiliului Legislativ, avizul Consiliului Economic și Social, precum și avizul Consiliului Superior al Magistraturii, având în vedere obiectul de reglementare.

Față de cele expuse, se impune adoptarea prezentei propuneri legislative.

INIȚIATOR

SENATOR PEIU GRIĞORE-ADRIAN

Tabel cu inițiatorii Propunerii legislative pentru modificarea art. 216 alin. (2) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor

[illegible]